

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Haymo||nis Episcopi Hal-||berstatten[sis] Homiliarum,
nunc sexto || maiori [pro] ante hac unquam dili||gentia
excusarum, || Pars ...**

praeter omnes omnium appendices, accesserunt iam recens homiliae
aliquot piæ, ante hoc tempus excusæ nusquam

Pars Aestivalis

Haimo <Altissiodorensis>

Haimo <Halberstadensis>

Coloniae, 1551

VD16 H 222

Amen amen dico uobis, qui non intrat per loh. 10.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39335

In illo tempore dixit Iesus discipulis suis: Amen amen dico uobis, qui non intrat per ostium in ouile ouium, sed ascendit aliunde, ille fur est & latro. Et reliqua.

Propter pharisæorum qui se uidere iactabāt, cum cæci erant, uenenatam & superbam & insanabilem arrogantiam, dñs Iesus ista contexit, quæ in hac parabola leguntur, quam ipse illis non intelligentibus exponere dignatus est, in qua nos salubriter (si aduertamus) admonuit, non gloriari in sapientia humana, nō in morum dignitate, sed in humilitate fidei catholicæ, quæ in Christum non desit. Multi enim sunt pagani, qui secundum quandam uitæ huius consuetudinem dicuntur boni homines innocentes, & quasi obseruantes ea quæ in lege præcepta sunt, deferentes honorem parentibus suis, non mœchantes, non homicidium perpetrantes, non furtum facientes, non falsum aduersus quenquam testimonium perhibentes, non concupiscentes domum proximi sui, non desiderantes aut uxorem aut seruum aut ancillam proximi, & cætera talia quæ in lege mandata sunt, uelut obseruant Christiani, & Christiani non sunt, & plerumq; se iactant, quō isti pharisæi, dicentes: Nunquid & nos cæci sumus? Sed hæc omnia inaniter faciunt, quia non intrant per ostium, sed aliunde tumidi fastu, q̄si per seipsos ascendere quærunt. Quapropter dñs similitudinē proposuit de grege suo, & de ostio quo ingrediarur ad ouile. Quid em̄ prodest uana iactātium de bene uiuendo inflatio, dū ad finem perpetualiter be-

Ioh. 9.

ne uiuendi, uita eorum non perueniat? Ad hoc cō
 debet unicuique prodesse bene uiuere, ut detur illi
 semp bñ uiuere. Nam si cui non datur semper bñ
 uiuere, quid p̄dest ei bene uiuere ad tēpus? Igitur
 nec bene uiuere dicendi sunt, qui finē uiuendi uel
 cecitate nesciunt, uel inflatione contemnunt. Nō
 est autem cuiquā spes uera uel certa semper uiuē
 di, nisi agnoscat uitam quæ est Christus, & per ia-
 nuam intret in ouile. Sunt enim quidam hoēs, qui
 in suis gloriantur moribus, & alios post se trahere
 quærunt, non de Christi præceptis instruentes
 suos sectatores, sed suis exēplis uiuere eos suaden-
 tes. De quibus alio loco ipsa ueritas ait: **Docentes**
doctrinas hoīm, & mandata dei contemnentēs. **Mat. 7. 9**
 Hi per aliam partem ascendere quærunt, rapere
 & occidere, nō ut pastor saluare atq; conseruare.
 De talibus hic dictum est: [Sed ascendit aliunde.
 ille fur est & latro.] Non solum uero tales inueni-
 untur doctores inter eos, qui sine nomine Christi
 sunt, sicut multi philosophorum, qui suam sapien-
 tiam buccis crepantibus uentilabant, & uitam be-
 atam suis sectatoribus promiserunt: uerum etiam
 plurimi qui Christiano nomine censebantur, & il-
 luminatos a Christo se esse iactabant, fingentes si-
 bi noua queq; nomina de Christo, & fidei catholi-
 cę cōtraria, sicut innumerabiles hæretici faciebant,
 æstimantes se falso nomine per ianuam, quę Chri-
 stus est, intrare. Sabellius dicit: Qui filius est, ipse
 est pater: sed filius non est pater. Non intrat per
 ostium, qui filium dicit patrem. Arius dicit: Aliud
 est pater, aliud filius. Recte diceret, si diceret, alius.
 non aliud. Quando enim dicit aliud, ei contradi-
 cit, a quo audit: Ego & pater unū sumus. Nec ipse **Ioh. 10.**

ergo intrat per ostium. Prædicat ergo Christum, qualem sibi fingit, nõ qualem ueritas habet. Photinus dicit: Christus homo est tm̄, non deus. Nec ipse ergo intrat per ostium, quia Christus & homo & deus est. Huic em̄ noua hæresis, quæ nostris temporibus orta est, consentire uidetur, affirmare de & prædicado: Christus, sicut glibet suorum, nuncupatiuus deus est, & nõ uerus. Quid opus est multa percurrere, & multa uana hæresis dinumerare? Hoc tenete, ouile Christi ecclesiam catholicam esse credite. Quicumque intrare uelit in ouile, per ostium intret, id est, per Christum. & Christum uerum deum, & uere filium dei prædicet. Non solum Christum uerum prædicet, sed Christi gloriam quærat, nõ suam. Nã multi querendo gloriam suam, oues Christi sparserunt potius, quam cõgregauerunt. Humilis est em̄ ianua Christi dñs noster. Qui intrat per hanc ianuam, oportet ut humiliet se, ut sano capite possit intrare. Hi sunt qui ueri pastoris uocem audiunt. Hi sunt, quos proprias oues nominatim uerus pastor uocat. de his dictum est, Gaudete &

Luce. 9. exultate, quoniã nomina uestra scripta sunt in cælis. hinc em̄ eas uocat nominatim. Et q̄s alius emit tit, nisi qui peccata dimittit, ut eum sequi duris liberati uinculis possint? Et quis eas præcessit, quocum sequantur, nisi qui resurgens a mortuis, iam non moritur, & mors illi ultra non dominabitur? Has uero educit a fide ad spem, & ante istos uadit, quia prior omnium ascendit in cælum: & quæ sunt oues suæ, illum sequuntur, quia sciunt uocem doctrinæ suæ. Alienos uero doctores non sequuntur, sed fugiunt ab eis, quia non nouerunt uocem (id est, doctrinam) alienorum. Sed loquente

ē Iesu, non intellexerunt qui audierūt. In crassa-
tum em̄ habuerunt cor, & grauer audierunt. No-
minat ostium, nominat ouile, nominat oues, com-
mendat hęc, sed nondū exponit. Legamus ergo,
quia uenturus est ad ea uerba, in quibus nobis ali-
qua quę dixit, dignetur exponere, ex quorum ex-
positione dabit nobis fortasse etiam illa, quę non
exposuit, intelligere. Pascit enim manifestis, exer-
cet, obsecris Audiamus exponentem, quem audi-
uimus proponentem.

Dixit ergo eis iterum Iesus: Amen amen
dico uobis, quia ego sum ostium ouium.

¶ Ecce ipse ostium quod clausum posuerat,
aperuit. Ipse est ostium. Agnouimus, inrems, ut
nos intrasse gaudeamus.

Omnes quotquot uenerunt, fures sunt &
latrones.] Quid est hoc dñe, [omnes quotquot ue-
nerunt.] Quid em̄ tu non uenisti? Sed intellige.
omnes quotquot uenerunt, dixit, utiq; præter me.
Recolamus ergo, Ante aduentum ipsius uenerūt
prophetę, nunquid fuerint fures & latrones? Ab-
sit. Non præter illum uenerunt, quia cum illo ue-
nerunt. Venturus præcones mittebat, sed eorū cor-
da quos miserat, possidebat. Cum illo ergo uene-
runt, quia cum uerbo dei uenerūt. Ego sum, inq; Ioh. 14.
uia, ueritas & uita. Si ipse est ueritas, cum illo ue- Rom. 10
nerunt, quia ueraces fuerunt, & ueritatē prædica-
uerunt. Quotquot autē præter illum uenerunt, fu-
res sunt & latrones. Per se uenerunt, quia per eum
missi non fuerunt, dicente Apostolo: Quō prædi-
cabunt nisi mittantur? Et quia per se uenerunt, &
non sunt ab eo missi, fures sunt & latrones. Nam

ante aduentum Christi, falsi fuerunt in populo dei
 prophete & falsi doctores, sicut post aduentum illius
 sub nomine Christiano quod plurimi falsi fuerunt do-
 ctores: nec doctores, sed seductores: non predicatores,
 sed predatores: latrocina exercetes, non sane doctri-
 ne inhaeretes, de quibus dictum est: [Fures sunt & la-
 trones, id est ad furandum & occidendum uenerunt,

Sed non audierunt eos oues

illae quae uerae sunt oues, non sub pelle ouina lupi
 num cor abscondentes. Igitur qui ante aduentum
 Christi praedicauerunt, eodem spiritu praedicaue-
 runt, quo apostoli & sancti doctores, qui post ad-
 uentum Christi, ueritatis uiam mundo ostenderunt.
 Quotquot autem illo tempore crediderunt uel Ab-
 rae, uel Isaac, uel Iacob, uel Moyse, uel alijs patri-
 archis & prophetis Christum praenuciantibus,
 oues erant, & Christum audierunt: non alienam uo-
 cem, sed ipsius Christi audierunt. Nam iudex cla-
 mat in pracone, dum praeco iudicem annunciat ue-
 turum. Alij sunt ergo quos non audierunt oues,
 in quibus non erat uox Christi, errantes, falsa di-
 centes, inania garricentes, uana fingentes, miseros
 seducentes, sicut pseudo prophetae, sicut scribae &
 pharisaei temporibus ipsius domini. Hi sunt qui uene-
 runt per se, & non sunt a iudice missi. His uero cum
 doctrinis suis procul expulsis, uideamus quo nos
 pastor bonus uocat, Dicit enim:

Ego sum ostium ouium. Per me si quis in-
 troierit, saluabitur, & ingredietur & egredie-
 tur, & pascua inueniet.] Et hoc euidenter osten-
 dit, non solum pastorem, sed etiam oues intrare per
 ostium. Sed quid est, [Ingredietur & egredietur,

& pascua inueniet? ¶ Ingressi quippe in ecclesiam Christi per ostium, ualde bonum est: exire autem de ecclesia (sicut ait ipse Iohannes euangelista in epistola sua: Ex nobis exierunt, sed non erant ex nobis) 1. Ioh. 2 non est utique bonum. Talis ergo egressus non potest a bono pastore laudari, ut diceret: ¶ Et ingreditur, & egredietur, & pascua inueniet. ¶ Est ergo aliquis non solum ingressus, uerum etiam egressus bonus per ostium bonum, quod est Christus. Sed quis est ille laudabilis & beatus egressus? Possum quidem dicere ingredi nos, quando interius aliquid cogitamus: egredi autem, quando exteriori operamur. Ex quo patet (sicut dicit Apostolus, per quem habitat Christus in cordibus nostris) ingredi per Christum esse, secundum ipsam fidem cogitare: egredi autem per Christum, secundum ipsam fidem etiam foris, id est, coram hominibus, operari. Unde & in Psalmo dicitur: Exierit homo ad opus suum. Et ipse dominus dicit: Luceant opera uestra coram hominibus. Sed plus me delectat quod ipsa ueritas tanquam pastor bonus, & ideo doctor bonus, quodammodo nos admonuit, quemadmodum intelligere debeamus quod ait: Ingressus & egredietur, & pascua inueniet, cum secutus adiunxit:

Eph. 4.

Psal. 103
Mat. 5.

Fur non uenit, nisi ut furetur, & mactet, & perdat. Ego ueni ut uitam habeant, & abundantius habeant. ¶ Videtur enim dixisse, ut uitam habeant ingredientes, & abundantius habeant egredientes. Non autem potest quisquam per ostium, id est, per Christum egredi ad aeternam uitam, quae erit in specie, nisi per ipsum ostium, hoc est, per eundem Christum in ecclesia eius, quod est ouile eius, intrauerit ad uitam temporalem, quae est in fide. Ideo

ait: [Ego ueni ut uitam habeant,] hoc est, fidem
 quæ per dilectionem operatur, per quam fidem in
 ouile ingrediuntur ut uiuant, quia iustus ex fide ui
 uit. [Et abundantius habeant,] quia perseueran
 do usq; in finem per illud ostium, id est, per fidem
 Christi egrediuntur, quoniam uiri fideles moriun
 tur, & abundantius habebunt uitam, ueniendo
 quo pastor ille præcessit, ubi nunquã deinde mo
 riantur. Quauis ergo & hic in ipso ouili non de
 finit pascua, quoniam ad utrumq; possumus intelli
 gere quod dictũ est, [Et pascua inueniet,] id est,
 ad ingressum & ad egressum, tamen tunc uera
 pascua inuenient, ubi saturentur qui esuriunt & si
 tiunt iustitiam. qualia pascua inuenit, cui dictum
 est. Hodie mecum eris in paradiso.

Luc. 23.

FERIA QVARTA PEN
 tecostes. Actuum II.

In diebus illis Stans Petrus cum unde
 cim, eleuauit uocem suam, & locutus est eis
 Viri Iudæi, & qui habitatis Ierusalem uni
 uersi, hoc uobis notum sit, & auribus perci
 pite uerba mea. Et reliqua.

Post aduentum spũ sancti in apostolos, quem
 adhuc præsentis festiuitate celebramus, Iudæi
 audientes apostolos plenos ipũ sancto, omni
 um genera linguarum loquentes, stupebant ualde
 & ad mirabantur Alij autem deridentes, dicebant,
 quia musto repleti sunt. Ignorantes tamen, uera di
 cebant, quia musto spiritalis gratiæ erant repleti.

Matt. 9.
Ro. 7.

Jam em̄ uinũ nouũ in utres nouos uenerat, cũ apo
 stoli nõ in uetustate literæ, sed in nouitate spiritus
 dei magna fia resonarent. Tunc [Stans Petrus cum